

มาตรการปรับคาร์บอนก่อนข้ามพรมแดนของอียูอาจออกมาในรูปแบบของระบบซื้อขายสิทธิในการปล่อยคาร์บอน (ไม่ใช่ภาษีคาร์บอน)

By thaieurope - February 1, 2021

เว็บไซต์ Euractiv รายงานว่า เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2564 สมาคมผู้ประกอบการธุรกิจขนาดใหญ่ของฝรั่งเศส (The French Association of Large Companies: AFEF) ซึ่งมีสมาชิกรวม 113 บริษัท ได้จัดงานเสวนาออนไลน์ "Trade & Climate: Friends or Foes? Making the Case for CBAM and Green Trade Rules" เพื่อเสนอแนะทางการดำเนินการและข้อเสนอแนะของภาคเอกชนในการสนับสนุนมาตรการปรับคาร์บอนก่อนข้ามพรมแดน (Carbon Border Adjustment Mechanism: CBAM) ซึ่งอยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการยุโรปฝ่ายภาษีและสหภาพศุลกากร (DG Taxud) และคาดว่าจะนำเสนอให้คณะมนตรีแห่งสหภาพยุโรปและสภายุโรปพิจารณาภายในเดือนมิถุนายน 2564 เพื่อให้มีผลบังคับใช้ในปี 2566 สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. มาตรการ CBAM เพื่อป้องกันการรั่วไหลของคาร์บอน และรักษาศักยภาพในการแข่งขันของธุรกิจยุโรป

นาย Patrick POUYANNE บริษัท Total มองว่าอียูมีความจำเป็นที่จะต้องออกมาตรการ CBAM เพื่อช่วยสร้างความเสมอภาคในการแข่งขันทางธุรกิจ หรือ "level playing field" ให้บริษัทยุโรป ซึ่งตกอยู่ในสถานการณ์ที่เสียเปรียบประเทศคู่ค้าหากพิจารณาด้านต้นทุนค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่ต้องจ่ายซึ่งส่งผลให้ราคาสินค้าแพงกว่าสินค้านำเข้าจากประเทศที่มีกฎระเบียบด้านการปล่อยคาร์บอนที่เข้มงวดน้อยกว่า ทั้งยังช่วยกดดันให้ประเทศต่างๆ ทั่วโลกเร่งลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก จากข้อมูลของ AFEF ในปัจจุบัน ราคาของการซื้อ-ขายใบอนุญาตฯ ภายใต้ระบบ European Union Emission Trading Scheme: EU ETS) อยู่ที่ 30 ยูโร/ตัน และคาดว่าจะเพิ่มขึ้นเป็น 40 ยูโร/ตัน ในปี 2573 และมากกว่า 230 ยูโร/ตัน ในปี 2593

2. ประเภทอุตสาหกรรมที่จะถูกใช้มาตรการ CBAM

มาตรการ CBAM จะเริ่มบังคับใช้กับสินค้าบางประเภทก่อน โดยจะมีการยกตัวอย่างเคมีภัณฑ์ เหล็ก และซีเมนต์ว่าจะเป็นเป้าหมายแรกของมาตรการ CBAM เนื่องจากการผลิตสินค้าเหล่านี้ใช้พลังงานสูง มีคู่แข่งจากต่างประเทศ และไม่สามารถเปลี่ยนกระบวนการผลิตไปใช้พลังงานไฟฟ้าที่ปล่อยคาร์บอนต่ำได้ง่าย นาย Benjamin ANGEL จากหน่วยงานภาษีของอียู กล่าวว่าอียูจะเริ่มใช้มาตรการ CBAM กับสินค้าที่เป็นวัตถุดิบ (Raw Material) ก่อนเนื่องจากมีความยุ่งยากน้อยกว่า ก่อนที่จะขยายเพิ่มไปยังสินค้าอื่นๆ ในห่วงโซ่อุปทานที่มีลักษณะซับซ้อนกว่า

3. รูปแบบของมาตรการ

ขณะนี้อียูกำลังทำการวิเคราะห์ต้นทุน-ผลประโยชน์ (Cost / Benefit Analysis) ของมาตรการ CBAM โดยมีทางเลือก 2 แบบคือ การเก็บภาษีคาร์บอน หรือการใช้ระบบตลาดซื้อ-ขายคาร์บอน (ในลักษณะคล้ายกับตลาดซื้อ-ขายคาร์บอนของอียู หรือ European Union Emission Trading Scheme: EU ETS)

นาย **Bernd LANGE** สส. ยุโรปชาวเยอรมันและประธานคณะกรรมการด้านการค้าระหว่างประเทศของสภายุโรป กล่าวว่าได้มีการตัดสินใจเลือกเรื่องภาษีคาร์บอนออกไปแล้ว เนื่องจากอาจไม่สอดคล้องกับกฎขององค์การการค้าโลก (WTO) ในทำนองเดียวกัน นาย **Pascal CANFIN** สส. ยุโรปชาวฝรั่งเศสและประธานคณะกรรมการด้านสิ่งแวดล้อมของสภายุโรป ย้ำว่ามาตรการ CBAM ไม่ใช่ภาษี แต่จะเป็นค่าธรรมเนียม (Charge) ที่เรียกเก็บกับสินค้านำเข้าและสะท้อนราคาคาร์บอนในตลาด EU ETS

นาย **ANGEL** จากหน่วยงานด้านภาษีของอียู อธิบายว่า ภายใต้ระบบ EU ETS ผู้ผลิตจะต้องซื้อใบอนุญาตปล่อยก๊าซคาร์บอน ไม่ใช่การจ่ายภาษี โดยหากมีการใช้ระบบ EU ETS กับสินค้านำเข้า ค่าธรรมเนียมก็จะเท่ากับเกณฑ์มาตรฐานของการปล่อยก๊าซคาร์บอนของสินค้านั้นคูณด้วยราคาคาร์บอนต่อหน่วย ทั้งนี้ ระบบ EU ETS ที่ใช้กับสินค้านำเข้าจะไม่ได้อนุญาตให้บริษัทสามารถซื้อ-ขายคาร์บอนเครดิตกันได้

นาย **ANGEL** กล่าวต่อไปว่า ปัญหาอีกประการคือ จะทำอย่างไรกับประเทศที่มีการใช้ระบบตลาดคาร์บอนในระดับรัฐ เช่น รัฐแคลิฟอร์เนียในสหรัฐฯ นาย **CANFIN** ตอบว่าจะต้องพิจารณาว่า อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องนั้นอยู่ภายใต้ระบบตลาดคาร์บอนที่เทียบเคียงได้กับ EU ETS หรือไม่ หรือว่าได้มีการกำหนดราคาคาร์บอนที่เทียบเคียงได้กับราคาคาร์บอนของอียูหรือไม่ ซึ่งตรวจสอบได้ง่าย โดยอาจดูจากปริมาณไฟฟ้าที่ใช้ในรัฐนั้นหรือของกลุ่มอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง หรือของโรงงานนั่นเอง ซึ่งจะต้องพิจารณาต่อไป

4. อียูจะนำรายได้จากมาตรการ CBAM ไปใช้อย่างไร

นาย **PETRICCIONE** หน่วยงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศของอียู (**DG Clima**) กล่าวว่ารายได้จากมาตรการ CBAM จะเข้าสู่งบประมาณของอียูเพื่อนำไปลงทุนสำหรับการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจสีเขียว หรือเรียกว่าเศรษฐกิจที่เป็นกลางต่อสภาพภูมิอากาศ (climate neutral) ทั้งนี้ วัตถุประสงค์หลักของมาตรการ CBAM ไม่ใช่การเพิ่มงบประมาณ แต่เพื่อรักษาความเสมอภาคในการแข่งขันให้กับธุรกิจยุโรป

นาย **Alan Wolff** รองผู้อำนวยการองค์การการค้าโลก (**WTO**) กล่าวว่ามาตรการ CBAM ซึ่งจะเป็นส่วนขยายของระบบ EU ETS น่าจะเป็นที่ยอมรับได้ภายใต้กฎของ WTO ตราบใดที่รายได้ที่เกิดขึ้นถูกนำไปใช้ลงทุนในปริมาณใหญ่ของอียู และไม่ได้ส่งผลกระทบต่อการแข่งขันในอุตสาหกรรมเฉพาะหรือของบริษัทบางรายโดยเฉพาะ นาย Wolff ยกตัวอย่างว่าองค์กรอุทธรณ์ (Appellate Body) ของ WTO เคยตัดสินว่าสหรัฐฯ ละเมิดกฎของ WTO ในการนำภาษีตอบโต้การทุ่มตลาดที่เก็บได้ไปจ่ายเป็นค่าชดเชยให้กับบริษัทสหรัฐฯ ที่เสียหายโดยตรง ในทางตรงกันข้าม การนำรายได้ที่เก็บได้จากมาตรการ CBAM ไปใช้เพื่อส่งเสริมนโยบายสิ่งแวดล้อมในภาพรวม โดยไม่ได้เอื้อประโยชน์ให้กับสาขาใดหรือบริษัทใดเป็นการเฉพาะ น่าจะทำได้

นาย **CANFIN** สส. ยุโรป ให้ความเห็นว่า อียูกำลังพิจารณาแนวทางการจัดสรรรายได้ที่ได้จากมาตรการ CBAM 2 วิธีคือ ใช้สนับสนุนการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจสีเขียวในประเทศกำลังพัฒนา หรือใช้เพื่อการลงทุนในธุรกิจสีเขียวในยุโรปเอง โดยนาย CANFIN มองว่าท้ายที่สุดน่าจะจำเป็นต้องใช้ 2 แนวทางนี้ควบคู่กันไปเพื่อให้มาตรการ CBAM สอดคล้องกับกฎ WTO นาย CANFIN ทิ้งท้ายว่า หากรายได้ถูกนำไปใช้เพื่อการฟื้นฟูเศรษฐกิจในยุโรปแต่เพียงอย่างเดียว โดยไม่มีกระบวนการตรวจสอบย้อนกลับ ไม่มีเป้าหมายด้านสิ่งแวดล้อม และไม่มีการคืนประโยชน์ให้กับประเทศกำลังพัฒนา ก็จะเป็นประเด็นปัญหาแน่นอน

ที่มา:

– <https://www.euractiv.com/section/energy-environment/news/eu-carbon-border-levy-shaping-up-as-notional-eu-tax/>

– <https://www.icis.com/explore/resources/news/2020/12/15/10585694/icis-eu-carbon-carbon-border-adjustment-possible-implementations-and-eua-market-implications>

Histrat.com	
Vis. today	16
Visits	24 534 033
Online	1

